

29 435 Nota Ruimte

Nr. 271 Brief van de minister van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 maart 2026

Op 26 september 2025 vond de publicatie van de Ontwerp-Nota Ruimte plaats. De periode na publicatie stond in het teken van de terinzagelegging, die op 15 december 2025 werd gesloten. Er zijn bijna 500 zienswijzen ingediend, afkomstig van medeoverheden, maatschappelijke organisaties en burgers. Tevens is in deze periode een groot aantal informatieve sessies georganiseerd waarin mijn ambtenaren hebben gesproken met medeoverheden in alle provincies, met het IPO, VNG en de Unie van Waterschappen en met vele maatschappelijke organisaties, waaronder vertegenwoordigers van de landbouwpartijen, natuurorganisaties, VNO-NCW, het PBL, de CRa en vertegenwoordigers van bouwpartijen. Deze gesprekken waren gericht op informeren van de partijen over de Nota Ruimte, alsmede de keuzes en betekenis voor de regio's en sectoren toe te lichten, zodat partijen geïnformeerd een zienswijze konden indienen.

Met het sluiten van de terinzagelegging, de recent ontvangen reflectie van het PBL, de binnenkort te ontvangen reflectie van het College van Rijksadviseurs en de toetsing van de planMER door de Commissie voor de milieueffectrapportage (mer) is straks alle formele input opgehaald en liggen de verschillende perspectieven en overwegingen op tafel. De commissie wees er bij de voorbereidende werkzaamheden op dat een van de bijlagen die in het milieueffectrapport (planMER) wordt aangehaald niet is gepubliceerd. Dit is per abuis gebeurd. Het betreft een bijlage over de variantenstudie, welke ik uw Kamer hierbij stuur.

Daarmee is nu het logische moment aangebroken om het gesprek met u te voeren over de uitwerking van de Ontwerp-Nota Ruimte richting de definitieve Nota Ruimte. Daarbij merk ik op dat het voormalig lid Welzijn van Nieuw Sociaal Contract reeds vragen heeft gesteld over de Ontwerp-Nota Ruimte (2025Z18032).

Gelet op mijn recente komst en de nieuwe samenstelling van uw Kamer, acht ik het passend dat u deze vragen waar u dat relevant acht meeneemt in het door u op 9 maart geplande Notaoverleg met uw Vaste Commissie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Daarmee beschouw ik deze vragen als afgedaan.

Aan de Ontwerp-Nota Ruimte heeft ontwerpelijk onderzoek ten grondslag gelegen. Met deze brief stuur ik u de intussen volledig afgemaakte en opgemaakte rapporten met onderzoeksresultaten toe. Het gaat om ontwerpelijk onderzoek dat gedaan is ter onderbouwing van keuzes bij het integrale thema Wonen, werken en bereikbaarheid. In het rapport *Netwerkstad - Nevelstad* zijn verschillende ruimtelijke varianten voor de verstedelijking van Nederland op lange termijn vergeleken. Daarbij is gebruik gemaakt van het rapport *Effect op bereikbaarheid en mobiliteit van verschillende ruimtelijke varianten Nota Ruimte*, dat ik ook bijvoeg. De mogelijkheden van woningontwikkeling door kleinschalige verdichting van bestaande buurten is onderzocht in *Kleinschalig verdichten*. Over de voortgang van de inzet op 'beter benutten' is uw Kamer onlangs schriftelijk geïnformeerd¹. Het *Werkboek Van vitaliseren naar versterken* is de weerslag van een verkenning waarin in samenwerking met regiopartners dieper is ingegaan op de inhoud van de strategie Versterken voor regio's die zich gebalanceerd door ontwikkelen volgens de VISTA-strategie uit de Nota Ruimte. Later dit jaar volgen ook voor andere thema's nog achterliggende onderzoeksrapporten.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik met enthousiasme aan de slag ga met de Nota Ruimte. Met de Nota Ruimte geven we richting aan de ontwikkeling van Nederland op de lange termijn. Daarbij willen we zo sturend mogelijk zijn. Tegelijkertijd moet de Nota geen blauwdruk worden. Het is een visie, met ruimte voor regionale en lokale uitwerking en voor bijsturing waar dat nodig is.

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
E. Boekholt-O'Sullivan

¹ Kamerstuk 32 847, nr. 1390